

Strahote sovjetskih jetnišnic - Insulla begata po Evropi

SOVJETSKI JETNIKI, VRNjeni POLJSKI, PRIPOVEDUJEJO O PEKLENSKEM ŽIVLJENJU, KI SO GA BILI DELEŽNI V SOVJETSKIH JETNIŠKIH TABORI. — MED VRNjenimi JE BILO 17 DUHOVNIKOV.

Stolbce, Poljska. — Med Poljsko in sovjetsko Rusijo se je, kakor že nekajkrat prej, tudi nedavno zopet izmenjala skupina političnih jetnikov. Sovjeti vrnejo Poljski nje ujetnike, Poljska pa da v zameno nazaj v Rusijo ujetje komunistične agitatorje in teroriste.

Prizor ob zadnji izmeni je bil izredno pretresljiv. Do bojeve žice, ki je zgrajena na meji med Poljsko in Rusijo, je prišlo od ruske strani 39 bitij, ki so bili bolj okostnjaki kakor živi. Obklečeni so bili v navadne cunje in pripeljali so bili v umazanih živinskih vozovih. Njih prtljaga je obstojala iz par lesenih škatel in papirnatih zavojev. Strah se je izražal na njih obrazih, kajti domnevali so, da jih peljejo na morišče. Nasprotno pa se je od poljske strani pripeljalo 81 komunistov, snažno oblečenih, dobro rejenih, s cigarami v ustih, ki so imeli s seboj število kovčgov. To so bili komunisti, ki so bili aretirani na Poljskem vsled nenejnih uporov, vsled umorov in terorističnih činov. Sovjetski jetniki pa so obstojali po večini iz nedolžnih žrtv; od njih je bilo 17 duhovnikov, ki so bili aretirani edino vsled tega, ker so izvrševali svojo službo.

Strahote, ki so jih jetniki prestali v sovjetski Rusiji, so nepopisne. Tako pripoveduje neki duhovnik, da je bil aretirani, ko je vršil službo božjio. Sovjetski agenti so ga zgrabili in pretepali, dokler se ni onesvestil. Zaprti so ga nato v ječo, kjer so ga držali štiri leta čez, kjer so ga držali štiri leta brez vsakega zasljevanja. Njegova hrana je obstojala iz plesnivega kruha, konjskega mesa in juhe, napravljene iz umazane vode in gnilega krompirja. Neki drugi duhovnik je bil enako aretirani med službo božjio. Od porote, pred katero je bil postavljen, je bil obsojen na 10 let trdega dela v jetniškem taboru, daleč na mrzlem severu. Življenje tamkaj je pravi peklo. Vstajati so morali zjutraj ob peti uri in delati trdo cel dan ob taki pičli hrani, ki je komaj zadoščala, da jih je držala pokonci. Vsled lakote jih je mnogo zbolelo, a na delo so morali iti kljub temu, kajti drugače so jih stražniki naglali z bičem. Podobno življenje je imel neki poljski narednik, ki je bil ujet, ko je pregledoval ječo straže ob meji. Na obravnavi je bil obsojen, da je prestopil sovjetsko mejo z namenom, da organizira upor proti sovjetom. Najprej je bil obsojen na smrt, kar pa je bilo pozneje spremenjeno v do smrtno ječo v Sibiriji. V strahoviti zimi in v neznosni poletni vročini so morali garati v tamkajšnjih gozdovih skoraj brez hrane, brez primerne obleke in brez čevljev. Poleg tega so bili izpostavljeni trpinčenju peklenjsko brezsrčnih stražnikov. Tako so si ti stražniki dostikrat privoščili zabavo s tem, da so kakoga jetnika do nagega slekli, ga privezali na drevo

STARI INSULL NA GRŠKEM

Iz Pariza sta oba Samuela Insulla pobegnila v Italijo. — Od tam oče odletel na Grško, sin se vrnil v Pariz.

Chicago, Ill. — Čimdalje bolj so oblasti uverjene, da je Insulla družina dosti pripomogla k razpadu Insulovega finančnega imperija, ako ga že ni naravnost povzročila. Nenaden pobeg obeh Samuelov Insullov, očeta in sina, iz Pariza, da nekaj misliti. Še dosti bolj sumljivo pa je njih sedanje skrivanje in prizadevanje, da se na vsak način izogneta, da bi bila izročena ameriškim oblastem.

Sledovi za obema Insulloma so iz Francije, iz Pariza, vodili v Italijo, in sicer do mesta Turina. Tamkaj sta ostala eno popoldne in naslednjo noč. — Lastniku hotela, kjer sta prenočila, sta izjavila, da se bosta drugi dan peljala v Florenco. To izjavo pa sta podala očividno z namenom, da izbriseata sled za seboj, kajti izsledili so ju drugi dan, da sta se odpeljala v Milan.

Neumorni zasledovalci za obema ubežnikoma, med katerimi so v prvi vrsti častniški poročevalci, so dognali, da je v Milanu že čakal pripravljen aeroplan, v katerega se je vsled delstari Insull in se z njim odpeljal na Grško, v mesto Atene, sin pa se je nasprotno odpeljal nazaj v Pariz, kjer živi njegova mati.

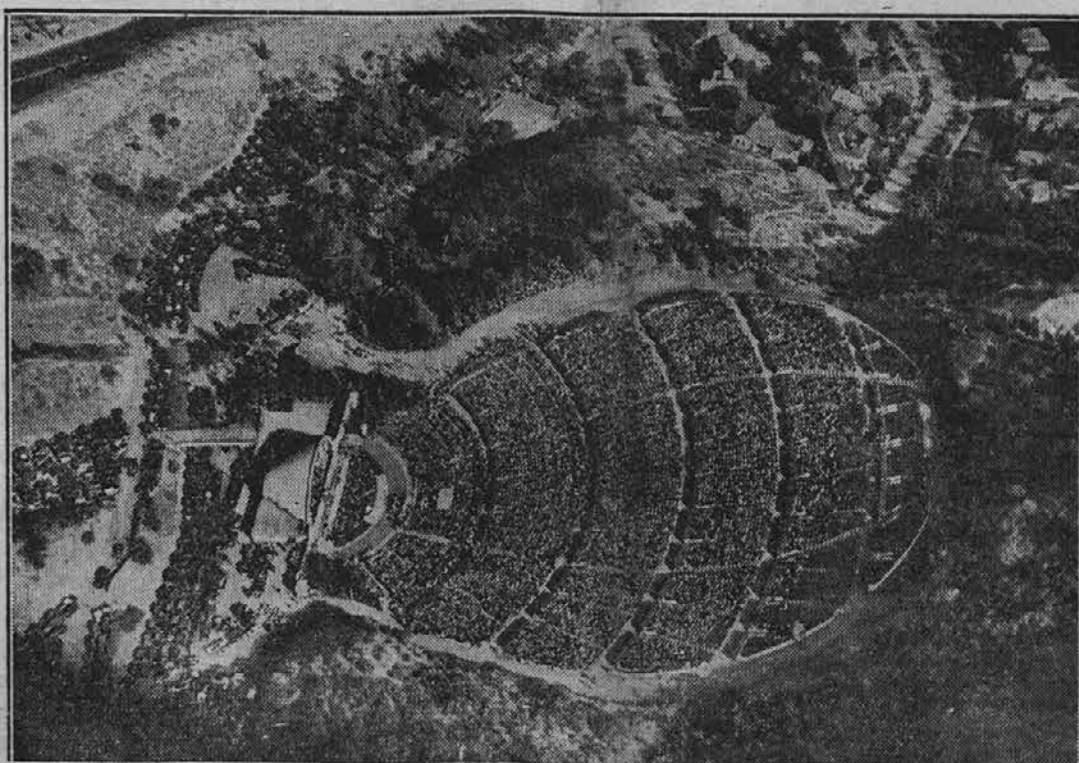
Med tem, ko sta bila v Milanu, sta od neke neznane osebe prejela iz Chicage znesek 25 tisoč dolarjev. Chicške oblasti se zdaj zlasti zanimajo, kdo je to svoto poslal, in ali je ta denar last Insulla, ali mu je bil od koga podarjen. Na zasliševanje je bil pozvan neki John F. O'Keefe, Insullova zaupni tajnik, ki mu je tudi v ponedeljek preteklega tedna poslal šifrirano brzojavko v Pariz, na kar sta oba Insulla izginila.

VOJAŠKA STRAŽA ZA NOVOPOROČENCE

Taylorville, Ill. — Pod zaščito vojaških čet se je v petek vršila poroka tukajšnje meščanke Mary Kinney z nekim Čičažanom. Oblasti so slišale, da se neka skupina čičaških banditov pripravlja, da bo napadla goste pri ženitovanju, ki so bili vsi iz višjih družabnih krogov. Ker se je zadnje čase pripetilo v tem mestu več neredov, ki so bili posledica premoških sporov, so bile pozvane vojaške čete, da so varovale goste in novoporočence. Pod to stražo so se ženitovanske slavnosti iztekle brez vsakih neredov.

na kakem močvirnem kraju in pasli svojo krvoločnost nad tem, ko so reveža pikali roji komarjev.

MNOŽICA POSLUŠA KANDIDATA

Pogled iz zraka na takozvani "Hollywood Bowl" v Hollywood, Cal., z množico 21,000 oseb, ki se je zbrala tamkaj, da sliši demokratskega predsedniškega kandidata Roosevelta, kateri je pred dobrim tednom končal svoje kampanjsko potovanje po zapadu.

HORNER ŽIGOSA SMALLA

Izvolitev Smalla pomeni povišanje davkov, pravi Horner.

Mattoon, Ill. — V svojem govoru, ki ga je imel v tukajšnjem mestu, je demokratski kandidat za governorja, sodnik Horner, povdarjal, da preti Illinoisu povišanje davkov, če pride zopet Small na krmilo. Ugotavljal je, da so bili leta 1920, ko je nastopil Small, davki povprečno 40 centov. Takoj prihodnje leto so se povišali na 45 centov, nato na 50, na 60 in končno na 85 centov, a kot taki so bili še vedno nad 33 odstotkov višji kot pod Lowdenom.

KRVAV ČIN LJUBOSUMNEŽA

Greenville, Me. — Nenadno je podivil 22letni Roland Willer in v svojem besu ustrelil svojega 60letnega tasta, J. Gagnona, njegovo ženo in poleg tega še svojega triletnega otroka. Zverinskega divjaka sta končno ukrotila dva Gagnonova sinova. Willerjeva žena je izjavila, da domneva, da se je njen mož razjaril vsled tega, ker je ona posvečala več pozornosti in ljubezni otroku kakor pa nje-mu.

FINANČNI ŠKANDAL PRED 4000 LETI

Pariz, Francija. — Iz izkopanin, ki jih je našel neki profesor v letošnjem poletju v severni Siriji, se razvidi, da so že 2000 let pred Kristusom živeli prefriganci, ki so na debelo sleparili. V nekem kraljevem grobu v Ras Šambra so namreč našli tablico, na kateri je opisan finančni polom, ki ga je povzročil finančni minister nekega kralja severne Sirije. Ko je minister s svojimi mahinacijami pahnol deželo iz prosperitete v lakoto, je pobegnil in se zatekel k neki verski sekti. Bil pa je kljub temu aretirani, a zopet izpuščen, ko je položil varščino v srebro. Kralj pa je bil skrajno razjarjen nad tem, da ga je izpustili.

KRIŽEM SVETA REGISTRIRAJTE SE V TOREK

Berlin, Nemčija. — Kot izkazujejo številke nemškega delavskega urada, je število nemških brezposelnih za 163,000 manjše kakor sredi septembra. Skupno je točasnno, kakor se uradno šteje, nekaj nad pet milijonov oseb brezposelnih.

Mukden, Mandžurija. — Japonsko armadno poveljstvo je izdalo poročilo o vojaškem položaju v Mandžuriji. V njem se navaja, da se je tekom septembra pripetilo 64 spopadov s kitajsko armado prostovoljcev. Spopadi z banditskimi četami niso vsi.

Atene, Grčija. — Vodja tukajšnje monarhistične stranke, M. Tsaldaris, je stavil predsedniku zahtevu, da se mu da prosta roka, da bo sam sestavil kabinet. Venizelos, vodja liberalcev, se temu upira.

London, Anglija. — Stranka laboritov, je na svoji konferenci končno veljavno izključila min. predsednika MacDonalda in še dva druga ministra, in sicer zato, ker so stopili v vlado skupno s pristaši drugih strank.

POTREBOVAL NOVO POHIŠTVO

Evanston, Ill. — 40letni B. Peterson je bil postavljen pred poroto, ker je povzročil dva požara. Obtoženec je krivdo priznal in obenem izpovedal, da je drugi požar, ki ga je podtaknil v svojem stanovanju, povzročil zato, da bi dobil zavarovalnino na pohištvo. Namerala se namreč ženiti in zato bi si rad nabavil novo pohištvo.

TEHTEN VZROK ZA RAZPOROKO

Aurora, Ill. — Pred tukajšnjim mestnim sodiščem je bila dovoljena razporka Mrs. A. Hanus. Povod, da je zahtevala razporko, je bil "izredno važna igra kart, je žena vrgla naplačno karto, kar je moža ujezilo, da je zgrabil ženin roko in jo stisnil in zasukal. Žena je pa takoj tekla na sodišče.

REGISTRIRAJTE SE V TOREK

Dan 11. oktobra je zadnji dan, da se registrirate, če hočete, da boste volili za prihodnjega predsednika Zdr. držav.

Kdor ne bo registriran, ne bo smel voliti dne 8. novembra. — Zapomnite si to in povejte to še drugim, ki bi morda teh vrstic ne čitajo. V torek, dne 11. oktobra, je zadnji dan registracije. Pojdite na volilne prostore in dajte se vpisati ali registrirati, drugače letos ne boste imeli pravice voliti. Državljeni delavci, vaša dolžnost je, da se registrirate in in da volite. To je edina vaša pravica, ki jo še imate. Poslužite se je pravilno. Registrirajte se! Registracijski prostori v Cook County, ki so običajno tam, kakor volilni prostori, bodo v torek, 11. oktobra, odprti od 6. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Registrirajte se!

NAPOVED O PREBIVLSTVU

New York, N. Y. — Kakor domnevajo statistiki zavarovalniške družbe Metropolitan Life Ins. Co., bo prebivalstvo Zed. držav stalno naraščalo do okrog leta 1970 in bo tedaj doseglo 150 milijonov. Pri tej številki pa bo potem tudi ostalo, ali se pa celo znižalo v nekaterih letih.

NEHOTE POMAGAL NASPROTNIKOM

New York, N. Y. — Federalni zakladniški tajnik Mills, ki je eden najbolj vnetih pristašev predsednika Hooverja, je kljub temu prispeval \$100 za Rooseveltov kampanjski sklad, seveda ne prostovoljno. Pred letom dni je namreč Mills stavil z neko odlično žensko iz Marylanda za \$100, da Roosevelt ne bo nominiran za kandidata. Stavo je izgubil in nedavno je s čekom plačal ženski dogovorjeni znesek. Ženska pa, vneto demokratinja, je ček podpisala in ga poslala demokratskemu glavnemu stanu v podporo Rooseveltovi kampanji.

Iz Jugoslavije.

RAZBOJNIKI NAPADLI IN OROPALI DVE STARI ŽENICI NA KOČEVSKEM. — OČE, KI JE ŠEL ISKAT SVOJEGA SINA V GOSTILNO, JE NAŠEL SMRT. — SMRTNA KOSA. — NEZGODE, NESREČE IN DRUGO.

Tolovaška tolpa na delu

Od suše, toče in drugih neprilik obubožano kočevsko in ribniško prebivalstvo nadlegujejo zadnje čase še razni berači in postopači z beračenjem ali nasiljem. Navadno se ti izdajajo za brezposelne, ki prosijo za se in za svoje družine, katerih pač najbrže niti nimajo. — Ker se kmetje teh nasilnežev boje, jim vsakdo podari kolikor le more. Večkrat se tudi zgodi, da ti postopači vlomijo in revne kmetje okrajejo. V zadnjem času so taki nepridipravi napravili dve prav drzni tatvine, kar izdaja, da so se ti postopači že organizirali v prave roparske tolpe. Drzen napad so izvršili na samotnem Obrhu, v bližini Dolenje vasi. Kjer sta stanovali v samotni hiši dve stari ženici, Marija Lovšinova in Frančiška Mrharjeva. Obe sta vdovi in sta si sestr. Lovšinova je že več let priklenjena na bolniško posteljo. Ko sta obe ženici v ponedeljek, 12. sept., že trdno spali, je nenadoma močno zaropotalo in luč se je posvetila v sobo. Ko sta prestrašeni vprašali, kdo je, sta neznanca v črni oblekah in z maskami preko obrazov, zahtevala denar. Komaj sta se zavedli kaj je, sta že roparja planila nad nju in ju pričela pretepati. Mariji sta pri tem izbil več zob. Ko sta zločince obe ženski dovolj pretepla, sta se spravila na iskanje denarja, katerega sta odnesla. Odnosla sta tudi vsi boljši obleko in obutev. — V Prigorici so tudi poskušali vlomiti pri oskrbniku nove mlekarne, pa so bili prepodeni, ko so že prepilili omrežje na oknu. — Isto noč se je roparjem ponesrečil vlom v hišo posestnika Franca Trdana v Rakitnici. — Posestniku Antonu Zobcu na Hribu v Dolenji vasi so odnesli nad 7 tisočakov, posestniku Jakobu Mrharju v Dolenji vasi pa nekaj nad 15 stotakov.

Nedolžna žrtev

Iz Maribora poročajo, da je šel v nedeljo, 18. sept. 40letni železničar Jakob Klemenčič iz Razvanja v neki vinotoč sredi hriba nad Razvanjem, kjer so razvanjski fantje pili, iskat svojega sina, naj se vrne domov. Čim se je pojavil na vrtu, so od vina prevzeti fantje navalili nanj in eden ga je brez besede udaril s sekuro po glavi. Da se je Klemenčič zgrudil na tla. — Drugi gostje so priskočili nesrečnežu na pomoč in so ga spravili v Razvanje, a jim je že na potu umrl. — Pa pravijo, da je v vnu modrost.

Duhovske izpremembe

Zadnji čas so bili premeščeni sledeči gg. duhovniki v ljubljanski škofiji: Dr. Jože Pogacnik, vikar v Kranju, za kaplana v Polhov gradec (z bivališčem v Trnovem v Ljubljani), Dr. Pavel Simončič, kaplan v Kam-

ni gorici, za vikarja v Kranj; Anton Ronko, prefekt v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, za kaplana v Toplice.

Velik požar v Splitu

V pogrebem podjetju Mate Čuliča v Splitu je nastal ogenj, ki je uničil celo poslopje. Po požaru povzročena škoda znaša nad tri in pol milijona dinarjev.

Po pomoti ustreljen

Pišejo, da ima uprava hmeljniške graščine na Dolenjskem že dalj časa nekaj mladih delavcev iz Bosne. Nekega večera je enega teh delavcev po končanem delu povabil posestnik Janez Grubiš na kozarec vina. Ko se je delavec ponoči poslužil, je mimo hišnega ogla odjeknilo in Bosanec se je zgrudil na tla in drugi dan umrl v bolnici. Obstreljen je bil tudi Grubiš in sicer v nogo. Preiskava je dognala, da je bil strel namenjen drugemu.

Nesreča

Huda nesreča je zadela rod-bino najemnika mlina Porento iz Škofje Loke. Po nesrečnem naključju je štiriletna hčerka padla v kuhinji v krop, ki je bil pripravljen za kuhanje perila. Opekla se je tako hudo, da dvomijo o njenem okrevanju.

Opekla se je

Hudo se je po rokah in obrazu opekla Marija Kukova v Št. Rupertu nad Laškim. Ko je reševala razne stvari iz domače hiše, ki se je pred nedavnim užgala in skoro zgorela.

Odlikovani gasilci

Pred kratkim je bilo v Dol. Logatecu odlikovanih več gasilcev in sicer so dobili srebrne kolajne gasilci Anton Cempres, posestnik na Čevici, Franc Mihevc, tesar z Martinjega hriba, in Martin Slabe, hišar v Dol. Logatecu.

Nesreče

Alojzij Tane, sin posestnika iz Zaloga, je nesrečno padel pod voz in zadobil več notranjih poškodb. — Franceta Žerjava, 12letnega posestnikovega sina iz Kranjske gore, je neki nepreviden avtomobilist nevarno povozil. — Oba sta v ljubljanski bolnici.

Jubilej

Zdravilišče Rogaška Slatina je praznovala letos 200 letni jubilej strokovnega začetja slovitih vrelcev svoje mineralno zdravilne vode.

Nevarne patrone

V Mostah sta našla sedemletni Franc Dolinar in šestletni Jože Jankovič stare patrone. Toliko časa sta lezala vanje, da so eksplodirale in oba nevarno ranile.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

16 Nedelja — Gal. Gerard.
17 Ponedeljek — Margareta. Hedviga.
18 Torek — Luka. Justin.
19 Sreda — Peter Aljkan. Etbin.
20 Četrtek — Janez Kan. Felicijan.
21 Petek — Uršula in tovarišice.
22 Sobota — Kordula. Marija Saloma.

PETINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Dajte cesarju, kar je cesarjevega, to se pravi, svetni gosposki, oblasti moramo biti pokorni, moramo plačevati davke, izpolnjevati zakone, to so dolžnosti proti oblasti, ki vzdržuje v deželi red in mir. So to dolžnosti, katere nam zabičava sv. Pavel z besedami: "Bodite pokorni gosposki, ona prihaja od Boga. Kdor se nji ustavlja, se ustavlja božji ustanovi." Kdor bi drugače ravnal, bi ravnal proti nauku in zgledu Odrašenika. Spoštoval je zakon od rojstva do smrti. Rojen v Betlehemu, so morali njegovi starši priti tja iz Nazareta k popisovanju. Ko ga je judovska in rimska oblast obsodila na smrt, se ni temu ustavljal, priznal je moč svetne gosposke in rekel: "Ne bi imel oblasti nad menoj, ko bi ti ne bila dana od zgoraj, to je od Boga."

S to zapovedjo pa združuje Gospod drugo zapoved. da moramo namreč dati Bogu, kar je božjega. To se nanaša v prvi vrsti na desetere božje zapovedi. Nanaša se potem to na zapovedi, ki jih daje duhovska gosposka, to je Cerkev. Če je že svetna oblast postavljena od Boga, je toliko bolj duhovna. Kristus Gospod sam je bil, ki je ustanovil Cerkev in postavil prvega papeža, sv. Petra. On je rekel: Kdor vas posluša, mene posluša, in: Kdor Cerkev ne posluša, naj vam bo kakor pogan in očitni grešnik. Kdor torej ne izpolnjuje zapovedi sv. Cerkve, ne daje Bogu, kar je božjega. Oddok pa pride, da se ljudje za cerkvene zapovedi tako malo brigajo? So li morda cerkvene zapovedi bolj stroge, kakor druge postavbe? Oglejmo si posamezne postavbe bolj natančno. V prvi in drugi zapovedi se zahteva, da praznujemo zapovedane praznike kakor nedelje. Vsaj nas že prva božja zapoved zavezuje, da Boga ne bomo molimo, marveč se tudi njegovih dobrot spominjamo, da njega kot začetnika vse svetosti častimo in slavimo v njegovih svetnikih. Cerkev ne stori torej nič drugega, da nam določi dneve, kadaj naj to dolžnost izpolnimo. Če hočemo biti dobri kristjani, se moramo zatajevati, premagovati, kakor to zahteva Gospod od svojih učencev. In tu nam prihaja Cerkev na pomoč. S svojimi postnimi odredbami nam določuje čas za zatajevanje. Ob gotovih dneh se moramo postiti, zavoljo ljubi se z ravno potrebno hrano. To ni nič krivičnega, vsaj so bolniki in delavci od tega izvzeti. Gospod je postavil zakrament sv. pokore in sv. Rešenjega Telesa samo zato, da se jih poslušamo. Cerkev ne zahteva preveč, če nam zapoveduje, da vsaj enkrat na leto spravimo red z Bogom.

Če je dala Cerkev še cerkvene zapovedi, nam ni hotela naložiti nikakih novih bremen; želela je le, da bi božje zapovedi lažje izpolnili. V knjigi pregovorov pravi sv. Duh: "Moj sin, poslušaj prepovedi tvojega očeta in ne pozabi zapovedi tvoje matere." Teh besed ne smemo samo razumeti o našem telesnem očetu, o naši telesni materi, marveč tudi o našem Očetu v nebesih, o naši duhovni materi, sv. Cerkvi, vedno ostanejo resnične besede sv. Avgustina: Kdor nima Cerkev za mater, ne more imeti Boga za Očeta.

PROPAST KRALJESTVA MAYA

Najbolj skrivnostna uganka svetovne zgodovine, katero so reševali znanstveniki že več stoletij, je našla svojo rešitev. V Srednji Ameriki, v tropičnih pragozdih države Guatemala, je ameriški geolog, dr. C. W. Cooke, odkril skrivnost tragičnega razpada kraljestva Indijancev iz rodu Maya. To kraljestvo je mnogo stoletij prej, preden so stopili Evropeci na ameriška tla, bilo velikansko kraljestvo v Srednji Ameriki, bogato in mogočno. Dvanajst stoletij je vladala v tem kraljestvu zlata doba, v njem so živeli Indijanci iz rodu Maya, ki so si ustvarili še danes za nas nerazumljivo visoko kulturo. Obsevanje vredni so njihovi spomeniki, napredna in kulturna naroda. Kameniti spomeniki imajo v obliki mnogih poročil iz življenja teh Indijancev. Iz njih posnemamo, da so si Indijanci iz rodu Maya že 600 let pred Kristusom ustvarili temelje svoje države in kulture. Iz začetkov

njihove kulture nam sicer ni mnogo znanega; veliko pa je zvedelo spomenikov, ki nam nudijo zgodovinski snov okrog prvega stoletja po Kristusu, torej takrat, ko je začelo propadati veliko rimsko kraljestvo. V tej dobi je doseglo kraljestvo Maya veličasten razvoj. Bilo je izredno mogočno, v znanosti in umetnosti pa je doseglo tako višino, ki je še danes za nas nerazumljiva.

Med leti 300 in 600 po Kristusu je kraljestvo najbolj cvetelo in vse je kazalo, da bo v bodoče država Maya zaslepla vso Ameriko. Indijanci so krčili pragozdove, ki so rasli v njihovi vlažni in silno vroči domovini. Napravili so si velike kamnolome, kjer so lomili kamen, s katerim so si sezidali pravilno urejeno premišljeno kmetijsko gospodarstvo, ki je nudilo vsem državljanom prijetno in udobno življenje. Svojim bogovom so postavljali velikanske tempelje, svojim kraljem pa razkošne palače. Zidali so velikanska javna poslopja in mogočne zvezdarne. Indijanci iz rodu Maya so bili pravi Grki Amerike. Njihova kiparska, slikarska, zlatarska in druga umetnostnoobratna dela so bila lepša in čudovitejša, kakor umotvori Egipčanov. Poznali so umetno izdelane lončarske izdelke in bili so mojstri v predenju in tkanju. Bili so prebrisani trgovci in izkušeni kmetovalci. Čez močvirja, ki so delila njihovo pokrajino, so gradili ceste, ki so vzdržale pred zobom časa delj kot svetovno znane rimske vojaške ceste. Nenadkriljivi pa so bili v računstvu in zvezdoslovju. Ustvarili so si kalendar, ki je bil bolj natančen, kakor ga imamo mi.

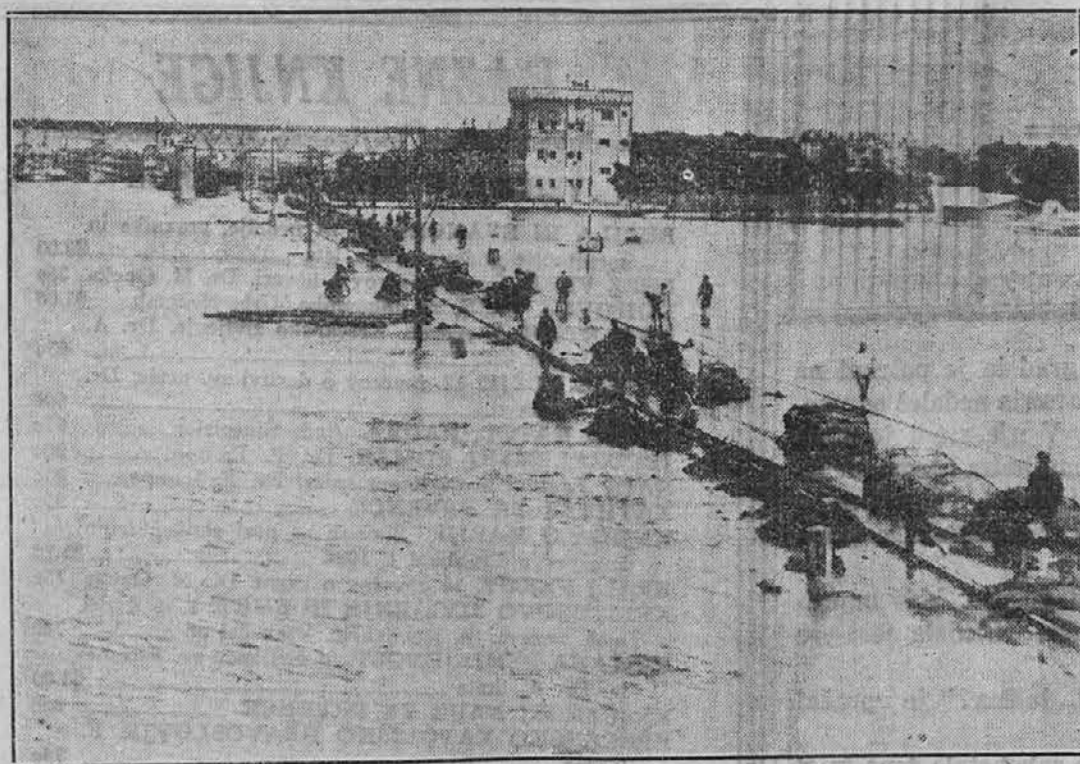
DRUŠTVO SV. JERONIMA

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Sprejema vse zavezne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta, v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta. Zbora vsake prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru. Za nadaljnia pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:

MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blaginjak.

POVODENJ NA JAPONSKEM

Nedavno je reka Sungari v Tokio, Japonske, stopila čez bregove in poplavlila okoliške kraje. Povzročena škoda znaša več milijonov.

življenje. Svojim bogovom so postavljali velikanske tempelje, svojim kraljem pa razkošne palače. Zidali so velikanska javna poslopja in mogočne zvezdarne. Indijanci iz rodu Maya so bili pravi Grki Amerike. Njihova kiparska, slikarska, zlatarska in druga umetnostnoobratna dela so bila lepša in čudovitejša, kakor umotvori Egipčanov. Poznali so umetno izdelane lončarske izdelke in bili so mojstri v predenju in tkanju. Bili so prebrisani trgovci in izkušeni kmetovalci. Čez močvirja, ki so delila njihovo pokrajino, so gradili ceste, ki so vzdržale pred zobom časa delj kot svetovno znane rimske vojaške ceste. Nenadkriljivi pa so bili v računstvu in zvezdoslovju. Ustvarili so si kalendar, ki je bil bolj natančen, kakor ga imamo mi.

Stoletja je cvetelo bogato kraljestvo Maya. Med leti 580 in 630 po Kristusu, ko je narod dosegel najvišjo stopnjo kulture in ko je štela država 14 milijonov prebivalcev, so zapustili Indijanci svoja veličastna mesta, svoje lepe in bogate kmetije, palače in tempelje. Odsli so v druge kraje ter prepustili svojo domovino propadanju. Šele zadnjih 20 let so temeljita in vztrajna odkopavanja ob njihovih mestih prinesla na dan neprecenljive dragocenosti in kamenite spomenike.

Indijanci rodu Maya so v ugodnih petdesetih letih svojega propada umirali kot muhe. Tisti, ki so preživeli strašno umiranje, so zbežali na jug, v Južno Ameriko, drugi pa na sever. V novi domovini so skušali s prihodnostjo in izsledki svoje znanosti zgraditi si novo domovino. Žal se jim je to le deloma posrežilo. Njihovo drugo kraljestvo ni nikdar moglo doseči veličastnosti prvega. Ko je leta 1519 prišel Španec Cortez s svojimi vojaki v Južno Ameriko, je našel le še druge rodove. Indijanci rodu Maya so podlegli drugim bojevitim indijanskim rodovom. Zgodbe o njihovem bajno-lepem kraljestvu pa so ostale med Indijanci kakor lepa pravljica.

Kdo ali kaj je uničilo prvo tako mogočno kraljestvo Indijancev, kakšen strašen udarec je moral zadeti te drzne in napredne ljudi, od katerih danes skoraj ne poznamo potomcev, razen nekaj zanemarljivih, propadlih in neukih Indijancev? Po dolgih stoletjih je znanstvenik prinesel pravo rešitev z dokazi. Dr. Cooke, ki se je vrnil sedaj v Združene države, je s pomočjo Carnegievega zavoda raziskoval z velikim številom ljudi pokrajine v Guatemali, kjer je bilo sre-

log, zakaj je propadalo kraljestvo Maya.

Vsi znanstveniki se strinjajo z odkritji dr. Cokea. Najbrž pa je bil važen razlog za propad njihovega kraljestva tudi v tem, da so se v zlati dobi pomelkuzili ter zato niso mogli vzdržati hudih boleznih, proti katerim niso poznali nobenih zdravil.

Širom Jugoslavije

Utonil

Radi preobilnega dela naši kmečki ljudje ne morejo toliko paziti na otroke kakor bi radi, in tako se je zgodilo, da je utonil dveletni sinček posestnika Hostarja iz Povrsja pri Raki na Dolenjskem.

Z roko v mlatilni stroj

V mariborski bolnici se zdravi delavka Marija Turšičeva, ki je pri mlačvi po nesreči prišla z roko v mlatilni stroj, ki ji je zmečkal prste.

40 let dela

V Zavračah je praznoval završki župnik, dekan in konzistorijalni svetnik Anton Podvinski 40letnico mašništva, ki je svojim župljanom res kot pravi oče. Rojen je bil leta 1867 v Pišecah.

Gozdni požar

Iz Celja poročajo, da je strela udarila v neko drevo v gozdu mestne občine, nakar je nastal gozdni požar, ki je napravil precej škode.

Do smrti se je opek

V neki kamniški tovarni je

V JUGOSLAVIJO
Preko Bremena
Z NAJHITREJŠIMI PARNIKLI
KAR JIH PLUJE
BREMEN
EUROPA
Posoben vlak ob parniku v Bremerhavnu jamči najbolj prijavno potovanje v Ljubljano.
Pojasnila da katerikoli agent ali 130 WEST RANDOLPH STREET, CHICAGO, ILL.
NORTH GERMAN LLOYD

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo in druge evropske države pošiljamo zanesljivo in točno po dnevnem kursu. Včeraj smo računali:

DINARJI:	LIRE:
100 din \$ 2.10	100 lir \$ 5.75
250 din \$ 4.70	200 lir \$11.40
500 din \$ 9.00	300 lir \$16.60
1000 din \$17.50	400 lir \$22.00
2500 din \$43.00	500 lir \$27.00
5000 din \$85.00	1000 lir \$52.75

Za izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo \$ 10.00 morate poslati	\$ 10.80
Za izplačilo \$ 20.00 morate poslati	\$ 21.00
Za izplačilo \$ 30.00 morate poslati	\$ 31.10
Za izplačilo \$ 50.00 morate poslati	\$ 51.30
Za izplačilo \$ 100.00 morate poslati	\$102.50

Prejemniki dobijo izplačila v dolarjih.

JOHN JERICH

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

pričelo goreti in sta pri tem došla hude opekline delavca Jakob Pibernik, 47letni posestnik na Perovem, in 58letni Jakob Klemen. Pibernik je drugi dan vsled opeklin umrl.

Nesreče

V vasi Brezi pri Veliki Loki je padel težak tram na 41letnega posestnika in tesača ter mu jo zlomil. — V Senčurju pri Kranju je težko okno hudo poškodovalo Hedviko Dolinskovo, ko ji je padlo na glavo.

Nezgoda starke

65 letna Jera Skubie, užitarica iz Laverce je v gozdu nabirala gobe, katere je stavila v posodico, katero je imela privezano spredaj na trebuhu. Na nesrečo je padla ravno na posodico in zadobila nevarne notranje poškodbe.

Nesreča

V vasi Gornje Jezero občina Stari trg pri Ložu je kmet Matija Debeve pasel krave, ki so pa zbežale in Debeve podrla na tla in ga pohodile. Njegovo stanje je zelo resno.

Tihotapstvo na veliko

V vasi Planina blizu Sušaka tik državne meje, odnosno reške svobodne cone, so finančni organi pri trgovcu Jeletiču zalotili veliko zalogo, ki je bila namenjena v Italijo. Našli so 26,000 kg sladkorja in 30,000 kg kave. Blago so zaplenili, trgovca, ki je tihotapil, pa zaprli.

Napaden

Komljanec Vinko, poročen na Vinici, je šel k svoji materi na Jerman vrh. Ko se je zvečer vračal domov, ga je njenemu znanu družbu povabila na kozarček vina. Kmalu ko se je od njih poslovil, je šel za njim neki fant iz Bučke in ga udaril po glavi, da se je zvrnil nezavesten. Nihče ne ve za vzrok.

Strela

Med nevihto je udarila strela v hlev posestnika Jožefa Kidriča in tam ubila eno kravo. — V Dragoni vasi pri Cirkovcih je udarila strela v stanovanjsko poslopje posestnika Štefana Vuka. Druge škode ni napravila.

Nezgode

Po nesreči je prišel pod voz 15 letni posestnikov sin Alojz Tomc iz Zaloga pri Šmarju in konj mu je pri tem stopil na trebuh. — V preplitvo vodo je skočil 21 letni slaščičar Vilko Kopecki iz Ljubljane in se nevarno poškodoval na glavi. — Oba sta v bolnici.

Nag kolesar

Iz Zagorja poročajo, da so nedavno nekega jutra opazili, kako je skozi Izlake drvel neki nag kolesar s svojim kolesom. Orožniki ga zasledujejo in ne vedo, ali gre za kakšnega objestnega, ali čim neznanega blazneža.

Nesreča

Nedavno je neko nedeljo napravilo več kolesarjev iz Trbovlja izlet v Sevnico. Med njimi je bil tudi 23letni Stanko Šramel, kateremu se je blizu Sevnice zgodila nesreča, da je padel s kolesa tako nesrečno, da je obležal nezavesten in drugi dan umrl v bolnici, ne da bi se zavedel.

Nesreča

Posestnikov sin Ivan Paurič iz Brezine pri Konjicah je v očetovem vinotoku ustreliš s puško v zrak. Pri tem je po nesreči zadel železniškega delavca Simona Oroža v trebuh in ga nevarno ranil.

STANOVANJE

v najem. Pet velikih sob s kopalnico. Ogrevanje z vročo vodo. Naslov: 1903 W. 23rd St., Chicago, Ill. Agent na prostoru, da vam pokaže stanovanje.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorcl Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 9 do 5 zveč razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpornica organizacija v Združenih Državah Ameriških je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894., inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill.

POSUJE ŽE 38 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA DO \$3,000,000.00.

SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članic v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članic v mladinskem oddelku.

Skupno število krajevskih društev čez 200.

Skupnih podporn je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad \$4,000,000.00.

Geslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!"

Ce se hoče zavarovati pri dobri, poštini in bogati podporni organizaciji, zavaruj se pri KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo mrežo članice in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c v razred "A" in 30c v razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača \$1000.00 posmrtnine.

CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE:

K.S.K.J. je prva slovenska podpornica organizacija v Ameriki, kjer se članice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primerno nizkemu mesečnemu asesmentu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega asesmenta. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.

70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVALNINA:

Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. se prost asesmenta.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjeroli še nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

